

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА АНТИМІКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА УТВОРЕННЯ БІОПЛІВОК CANDIDA SPP. IN VITRO

Частій Т.В.¹, Мінухін В.В.^{1,2}, Большакова Г.М.¹, Голубка О.В.¹,
Кучма І.Ю.¹, Шевченко Ю.В.¹

¹Навчально-науковий медичний інститут Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Харків, Україна

²Державна установа «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України», Харків, Україна

Доведено, що гриби роду *Candida* в культурі синтезують простагландини, які відіграють важливу роль в процесах морфогенезу та утворення біоплівки. Тому порушення утворення простагландинів за допомогою інгібіторів циклооксигенази може потенціювати дію антигрибкових засобів.

Мета дослідження дослідити дію аспірину та тербінафіну (ТФ) на біоплівки грибів роду *Candida*.

Матеріали та методи Штам *S. albicans* 885/653 ATCC 10231, МПК визначали мікрометодом серійних розведень, біоплівки *S. albicans* 885 отримували в плоскодонних планшетах внесенням в лунки 100 мкл культури *S. albicans* 885 в концентрації 10^7 кл/мл.

Результати дослідження На першому етапі визначали дію різних концентрацій аспірину на планктонні клітини *S. albicans* та їх здатність формувати біоплівки. Аспірин в концентраціях 1000-75 μM пригнічував розмноження планктонних клітин; у високій концентрації (1000 μM) він повністю зупиняв процес формування біоплівки *S. albicans* і утворення ними планктонних клітин; в концентраціях 100 μM - 50 μM - пригнічував формування біоплівки на 30%, а в концентрації 25 μM – на 10%.

В другій серії експериментів досліджували ефект попередньої дії аспірину на чутливість біоплівки до тербінафіну. 48-годинні зрілі біоплівки отримували в присутності 100 - 10 μM аспірину, промивали тричі ЗФР-Т і додавали тербінафін, а через 24 год. визначали його МПК за допомогою глюкозооксидантного тесту. Було встановлено, що попередня дія 100 μM - 50 μM аспірину знижує МПК тербінафіну на біоплівки від 0,195 мг/мл до 0,03 мг/мл.

Для дослідження одночасної дії ТФ та аспірину на зрілі біоплівки до них додавали аспірин в концентраціях 1000 μM , 200 μM та 50 μM і ТФ в концентраціях 5 мг/мл – 10 мкг/мл. За результатами цієї серії експериментів аспірин в терапевтичних концентраціях (50 - 200 μM) в 4 рази підвищував антимікотичну дію тербінафіну.

В концентрації 10 μM аспірин не впливав на планктонні клітини і процеси утворення біоплівки і не змінював фунгістатичну дію ТФ.

Висновки: Отримані результати свідчать про значні можливості підвищення ефективності дії антимікотиків при їх одночасном застосуванні з інгібіторами циклооксигенази.